

ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ - ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ (ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ/ΤΟΠΙΚΕΣ) ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ:

ΠΑΤΡΑ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 1.3: «Έρευνες καταγραφής εμπορικής δραστηριότητας και επαγγελματικών στεγών σε εμπορικούς πόλους»

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ:

«Ανάπτυξη και λειτουργία μηχανισμού του INEMY/ΕΣΕΕ για την αποτελεσματική παρακολούθηση και εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και προστασίας», και Πακέτου Εργασίας 1: Μηχανισμός στήριξης του INEMY για τη διαμόρφωση προτάσεων πολιτικών για την επιχειρηματικότητα και την απασχόληση
κωδικός ΟΠΣ (MIS) 5000966

Η προβληματική της έρευνας

Η προβληματική της παρούσας έρευνας είναι η μελέτη της αντανάκλασης των σημερινών κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών και των ραγδαίων αλλαγών που έχουν συντελεστεί σε αυτές τα τελευταία χρόνια, στη χωρική και λειτουργική διάρθρωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας αλλά και στη βιωσιμότητα αυτής μέσα σε ένα εξαιρετικά ασταθές οικονομικό περιβάλλον. Για το λόγο αυτό, απογράφεται το σύνολο της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε προσεκτικά επιλεγμένες-αντιπροσωπευτικές περιοχές της χώρας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη χωρική διάσταση των κλειστών καταστημάτων καθώς και στην ανάδειξη χωρικών συγκεντρώσεων ομοειδών επιχειρήσεων που δημιουργούν επιμέρους εμπορικές πιάτσες γεγονός που πιθανόν να τις κάνει λιγότερο ευάλωτες σε συνθήκες κρίσης.

Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι οι αλλαγές που συντελούνται στη οικονομία τα τελευταία χρόνια επηρεάζουν σημαντικά τη χωροταξία των επιχειρήσεων, είναι επίσης διαπιστωμένο ότι οι χωροταξικές ανακατατάξεις των επιχειρήσεων επενεργούν και εκείνες με τη σειρά τους στις καταναλωτικές συμπεριφορές. Οι μετεγκαταστάσεις των επιχειρήσεων, η δημιουργία νέων εμπορικών ζωνών, τα νέα εμπορικά πάρκα αποτελούν λίγα μόνο παραδείγματα σύγχρονων ανακατατάξεων με σημαντική επίδραση στα καταναλωτικά πρότυπα.

Επιπλέον η χωρική διάσταση μας δίνει το πλεονέκτημα συσχετισμού των ευρημάτων της παρούσας έρευνας με άλλα στοιχεία που έχουν αυστηρά χωρική διάσταση (πχ ζώνες αντικειμενικών αξιών και συντελεστές εμπορικότητας, προσβασιμότητα-προσπελασμότητα κλπ).

Σήμερα, είναι γνωστό ότι η κατανάλωση δεν εστιάζεται μόνο στο εμπόρευμα αυτό καθαυτό αλλά έχει επεκταθεί και στην κατανάλωση τόπων αλλά και συμβολισμών σχετικών ή άσχετων με το προς πώληση προϊόν. Με άλλα λόγια, η αγορά αγαθών/εμπορευμάτων ενδέχεται να περιλαμβάνει και την κατανάλωση των τόπων εμπορίου αυτών καθαυτών. Οι τόποι αυτοί αποτελούν ταυτόχρονα το φυσικό πεδίο της ανταλλαγής εμπορευμάτων αλλά και συμβολικές/μεταφορικές περιοχές. Αναδεικνύεται λοιπόν έτσι μία νέα γεωγραφική διάσταση του εμπορίου, στο πλαίσιο της οποίας, όταν γίνεται λόγος για το «**εμπορικό κέντρο**» ενός γεωγραφικά καθορισμένου χώρου, δεν αναφερόμαστε μόνο σε έναν τόπο πώλησης και αγοράς εμπορικών προϊόντων, αλλά σε έναν πολυλειτουργικό και ετερογενές πεδίο δραστηριοτήτων.

Επιχειρώντας τη διατύπωση ενός λειτουργικού ορισμού του «εμπορικού κέντρου», αυτό θα μπορούσε να περιγραφεί ως μια σαφώς ορισμένη περιοχή η οποία χαρακτηρίζεται από τα εξής:

- Εύκολη πρόσβαση με μέσα μαζικής μεταφοράς
- Πολύ έντονη συγκέντρωση επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου
- Έντονη συγκέντρωση επιχειρήσεων εστίασης
- Σημαντική συγκέντρωση άλλων επιχειρήσεων υποστηρικτικών του εμπορικού κέντρου.

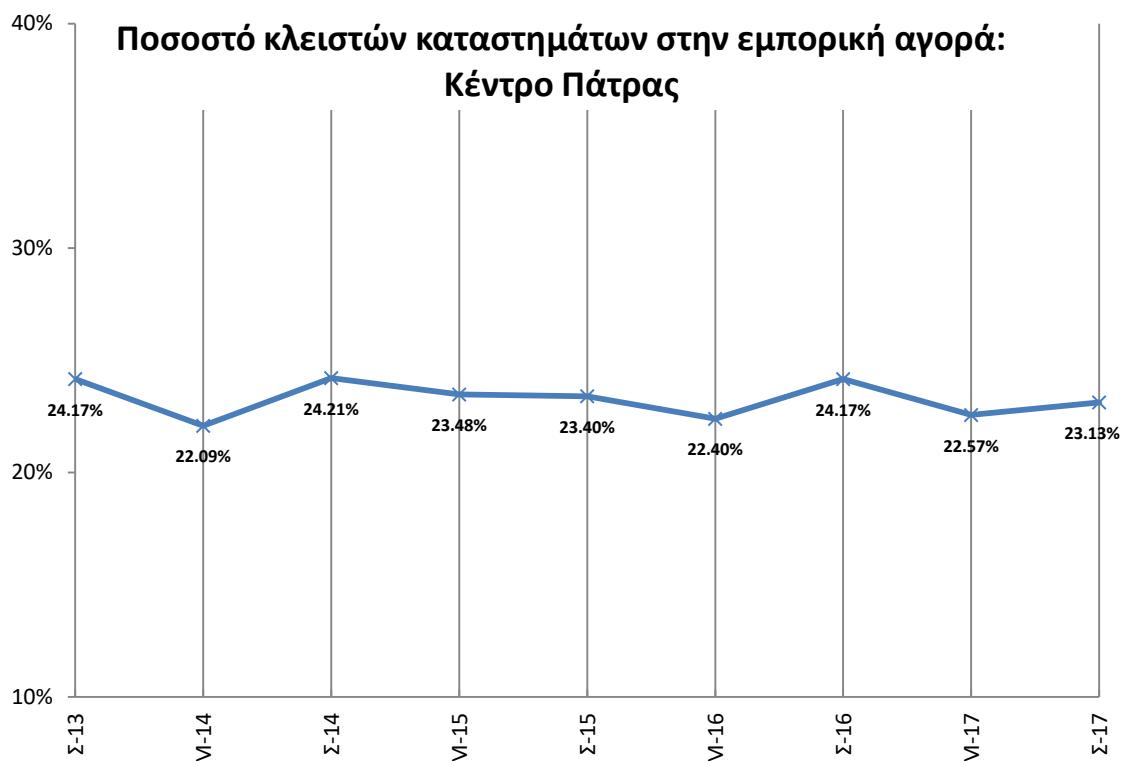
**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Η αγορά της Πάτρας εμφανίζει σημαντική μείωση ως προς το ποσοστό των κλειστών καταστημάτων που απογράφηκαν το Μάρτιο του 2017. Η μείωση αυτή που είναι της τάξης του 1,6% έρχεται να ανατρέψει την αυξητική τάση που παρατηρήθηκε το προηγούμενο εξάμηνο. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην παρούσα καταγραφή το ποσοστό των κλειστών καταστημάτων είναι το τρίτο χαμηλότερο που έχει παρατηρηθεί.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

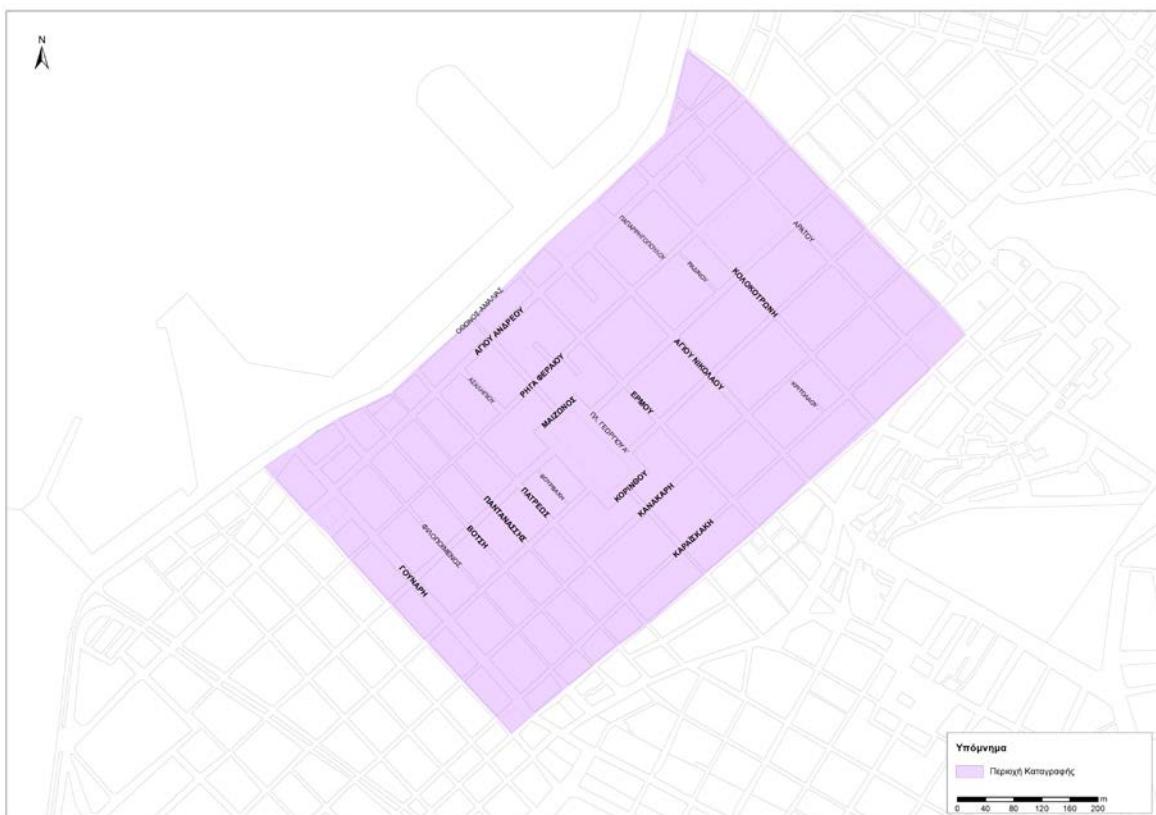

ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

Η συνολική απογραφή και χαρτογράφηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του εμπορικού κέντρου της Πάτρας πραγματοποιείται σήμερα για όγδοη φόρα (από τον Σεπτέμβριο 2013 σε εξαμηνιαία βάση) μέσω της επιτόπιας παρατήρησης, δίνοντας πλέον τη δυνατότητα για συστηματική και συγκριτική παρακολούθηση των αλλαγών που συντελούνται στο εμπορικό κέντρο.

Ειδικότερα για την Πάτρα, με βάση τις ποικίλες διαστάσεις που συνθέτουν την έννοια του εμπορικού κέντρου έχει οριστεί το απογραφικό πεδίο που παρουσιάζεται με μωβ χρώμα στον ακόλουθο χάρτη (1).

Χάρτης 1: Εμπορική αγορά Κέντρο Πάτρας: Οριοθέτηση περιοχής απογραφής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

A. Χωρικές συγκεντρώσεις των επιχειρήσεων του εμπορικού κέντρου της Πάτρας: Ανάλυση ανά επιχειρηματικό κλάδο

Είναι σαφές ότι η αναλογία των διαφορετικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σε ένα παραδοσιακό εμπορικό κέντρο ποικίλει, διαμορφώνοντας την ιδιαίτερη φυσιογνωμία του εκάστοτε εμπορικού κέντρου. Σε κάθε περίπτωση όμως, ο κοινός τόπος είναι η αριθμητική υπεροχή των εμπορικών επιχειρήσεων.

Στο χάρτη {2} φαίνεται η συγκέντρωση του συνόλου της επιχειρηματικής δραστηριότητας στο κέντρο της πόλης όπως αυτή προκύπτει από τη χαρτογράφηση της πυκνότητας της επαγγελματικής στέγης. Στα οικοδομικά τετράγωνα που στο χάρτη απεικονίζονται με έντονο χρώμα, παρατηρείται μεγαλύτερο πλήθος επαγγελματικών στεγών σε σύγκριση με τα υπόλοιπα του απογραφικού πεδίου.

Για την ανάδειξη των κλαδικών συγκεντρώσεων επιλέχθηκε ο δείκτης **Getis-Ord Gi*** που στη διεθνή βιβλιογραφία συναντάται και ως **hot spot analysis**. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται σε επίπεδο οικοδομικού τετραγώνου και μετράει τη συγκέντρωση ομοειδών επιχειρήσεων στο οικοδομικό τετράγωνο συνυπολογίζοντας όμως και τις συγκεντρώσεις που παρατηρούνται στα γειτονικά οικοδομικά τετράγωνα, πράγμα που αποδίδει με καλύτερη ευκρίνεια την έννοια της πιάτσας (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το δείκτη βλ. στο παράρτημα II).

Όπως αποτυπώνεται στο χάρτη (2), οι πολύ έντονες συγκεντρώσεις επαγγελματικής στέγης παρουσιάζονται κυρίως στα οικοδομικά τετράγωνα που περικλείονται μεταξύ των οδών Ρήγα Φεραίου, Κολοκοτρώνη, Κανακάρη και Γεροκωστοπούλου. Ωστόσο, σημαντικές συγκεντρώσεις επαγγελματικών στεγών εντοπίζονται σε όλη την περιοχή που εκτείνεται περιμετρικά της Πλ. Γεωργίου και οριοθετείται από τις οδούς: Καραϊσκάκη, Κολοκοτρώνη, Αγίου Ανδρέου και Παντανάσσης.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

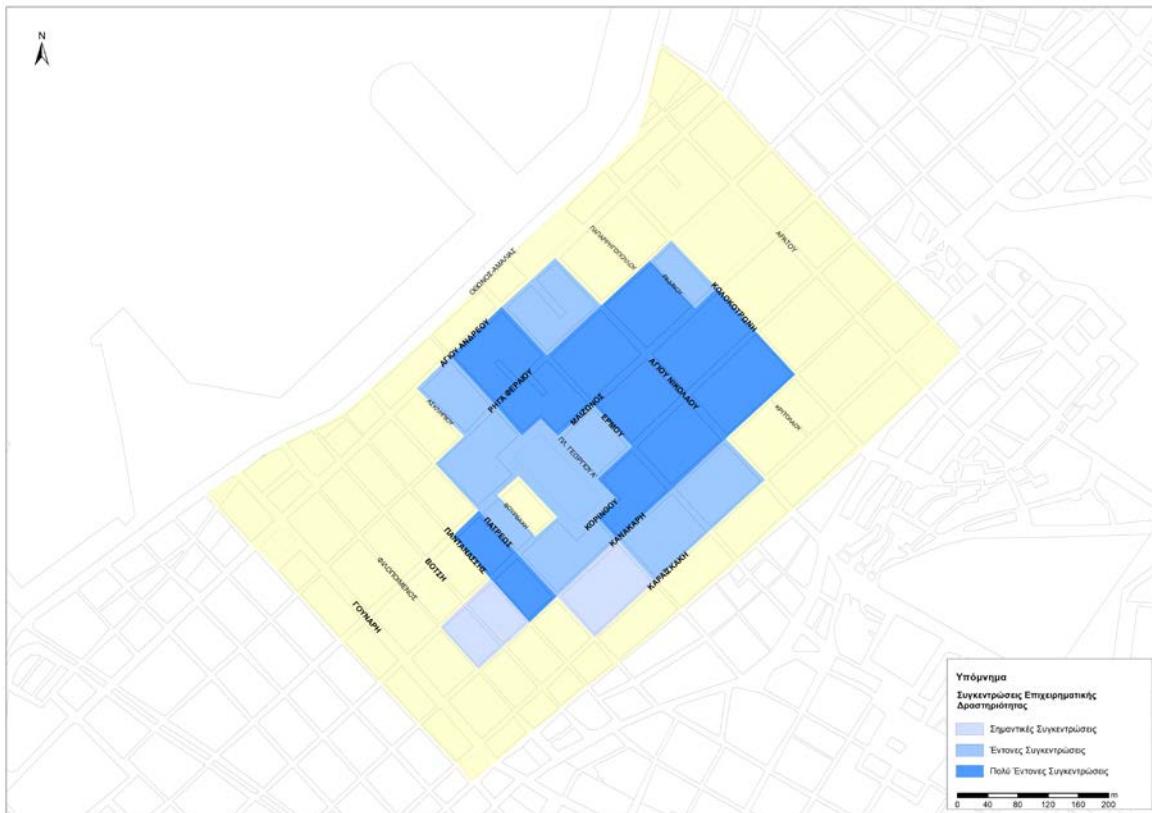
**Επιχειρηματικό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Χάρτης 2: Εμπορική αγορά κέντρο Πάτρας - Χωρικές συγκεντρώσεις επαγγελματικής στέγης

Πέρα από τη γενική χωροθέτηση της επαγγελματικής στέγης μπορούμε να διακρίνουμε επιμέρους εμπορικές πιάτσες. Για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας επιλέχθηκε (βάσει του πλήθους που φαίνεται να εμφανίζουν) να απεικονιστούν οι συγκεντρώσεις των παρακάτω επιμέρους κλάδων:

- ΕΝΔΥΣΗ -ΥΠΟΔΗΣΗ: 47.71 Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα & 47.72 Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
 - ΤΡΟΦΙΜΑ: 47.21-47.25 & 47.29 Όλοι οι κλάδοι που αφορούν το εμπόριο τροφίμων
 - ΕΣΤΙΑΣΗ: 56.10-56.30 Όλοι οι κλάδοι που αφορούν την εστίαση

➤ ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΠΩΛΕΙΑ: 47.77 Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα

Αρχικά, εξετάζονται τα ποσοτικά δεδομένα των κλαδικών συγκεντρώσεων για την εμπορική αγορά της Πάτρας με στόχο την αποτύπωση του σχετικού μεγέθους των επιμέρους οικονομικών δραστηριοτήτων της εμπορικής αγοράς.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι αναλογίες των κλάδων επί του συνόλου των καταγεγραμμένων επιχειρήσεων για το 2017 κατά το μήνα Μάρτιο.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ: ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΤΡΑΣ	
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΛΑΔΟΥ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΕΤΟΣ
Super Market, παντοπωλεία	2017
Τρόφιμα/ποτά	1.1%
Ένδυση	7.5%
Υποδήματα / δερμάτινα είδη	23.3%
Οικιακός εξοπλισμός	4.7%
Λευκά είδη / χαλιά	2.4%
Κιγκαλερία	2.8%
Κιγκαλερία	1.6%
Ηλεκτρικές συσκευές	1.5%
Βιβλιοπωλεία / χαρτοπωλεία	2.0%
Παιχνίδια / αθλητικός εξοπλισμός	1.9%
Η/Υ τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	1.6%
Κοσμήματα / ρολόγια	4.6%
Φαρμακευτικά / καλλυντικά	5.4%
Λοιπές δραστηριότητες λιανικού εμπορίου	9.4%
ΣΥΝΟΛΟ ΛΙΑΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	69.8%
Εστίαση	14.1%
Άλλοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	16.1%

Με βάση την κατανομή της ενεργού επιχειρηματικότητας φαίνεται ότι το μεγαλύτερο μερίδιο καταλαμβάνει ο κλάδος της ένδυσης που περιλαμβάνει το 23,3% ενώ μαζί με την «υπόδηση» καταλαμβάνουν το 28% της

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

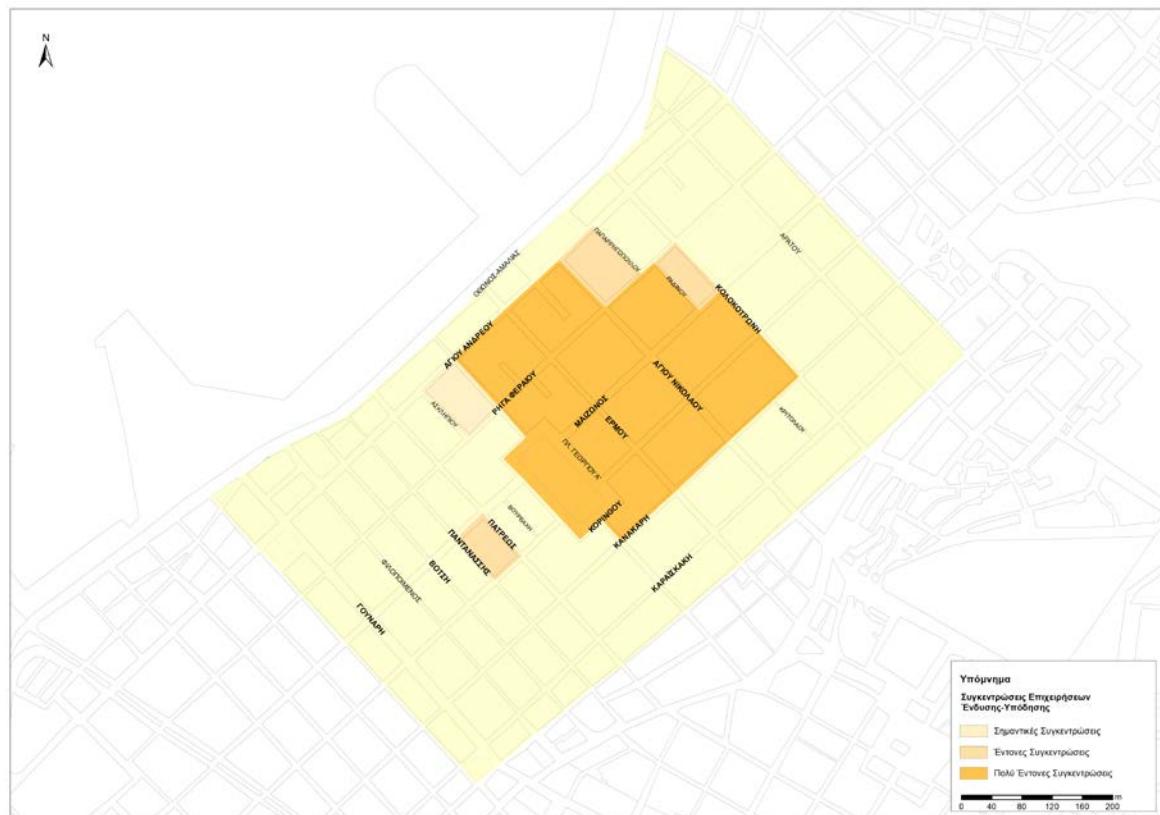

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

επιχειρηματικότητας στο κέντρο της Πάτρας. Ακολουθεί δεύτερη σε σχετικό μέγεθος η εστίαση, με 14,1%. Ο κλάδος της εμπορίας τροφίμων επίσης, εμφανίζει έντονη παρουσία στο εμπορικό κέντρο της Πάτρας, συγκεντρώνοντας το 7,5% των επιχειρήσεων του πεδίου. Το λιανικό εμπόριο στο σύνολο του κατέχει σημαντική παρουσία στο σύνολο της ενεργούς επιχειρηματικότητας της πόλης.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η χαρτογράφηση των μεγαλύτερων κλάδων για το εμπορικό κέντρο της Πάτρας.

Χάρτης 3: Εμπορική αγορά Κέντρο Πάτρας- Χωρικές συγκεντρώσεις λιανικού εμπορίου ΕΝΔΥΣΗΣ -ΥΠΟΔΗΣΗΣ

Ο χάρτης συγκέντρωσης των επιχειρήσεων «ένδυσης- υπόδησης» υποδεικνύει ότι οι πολύ έντονες συγκεντρώσεις του κλάδου σχηματίζουν μια ενιαία πιάτσα που καλύπτει το τμήμα του πεδίου δεξιά από την πλ. Γεωργίου, ταυτίζεται δηλαδή σε μεγάλο μέρος με το κομμάτι που ήδη

περιγράφηκε ως η περιοχή με την υψηλότερη συγκέντρωση επαγγελματικών στεγών.

Σε επίπεδο οδού, σχεδόν το ήμισυ των επιχειρήσεων του κλάδου (46,6%) στεγάζονται επί των 3 κεντρικών παράλληλων εμπορικών οδών Μαιζώνος, Ρήγα Φεραίου, Κορίνθου. Σημαντικό πλήθος επιχειρήσεων ένδυσης-υπόδησης διαπιστώνεται επίσης επί των οδών Ερμού, Αγίου Νικολάου και Κανακάρη. Αξιοσημείωτη είναι η συγκέντρωση επιχειρήσεων ένδυσης-υπόδησης σε επίπεδο εμπορικού οδού, και συγκεκριμένα στις οδούς Ερμού και Αγίου Νικολάου, όπου το ήμισυ των επιχειρήσεων του εμπορικού οδού είναι επιχειρήσεις εμπορίας ένδυσης και υπόδησης.

Χάρτης 4 : Εμπορική αγορά Κέντρο Πάτρας - Χωρικές συγκεντρώσεις ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΠΩΛΕΙΩΝ

Οι επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου κοσμημάτων και ρολογιών παρουσιάζουν πολύ σημαντικές συγκεντρώσεις κυρίως σε δύο διακριτές περιοχές του εμπορικού κέντρου της Πάτρας, όπως φαίνεται στο χάρτη (4),

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

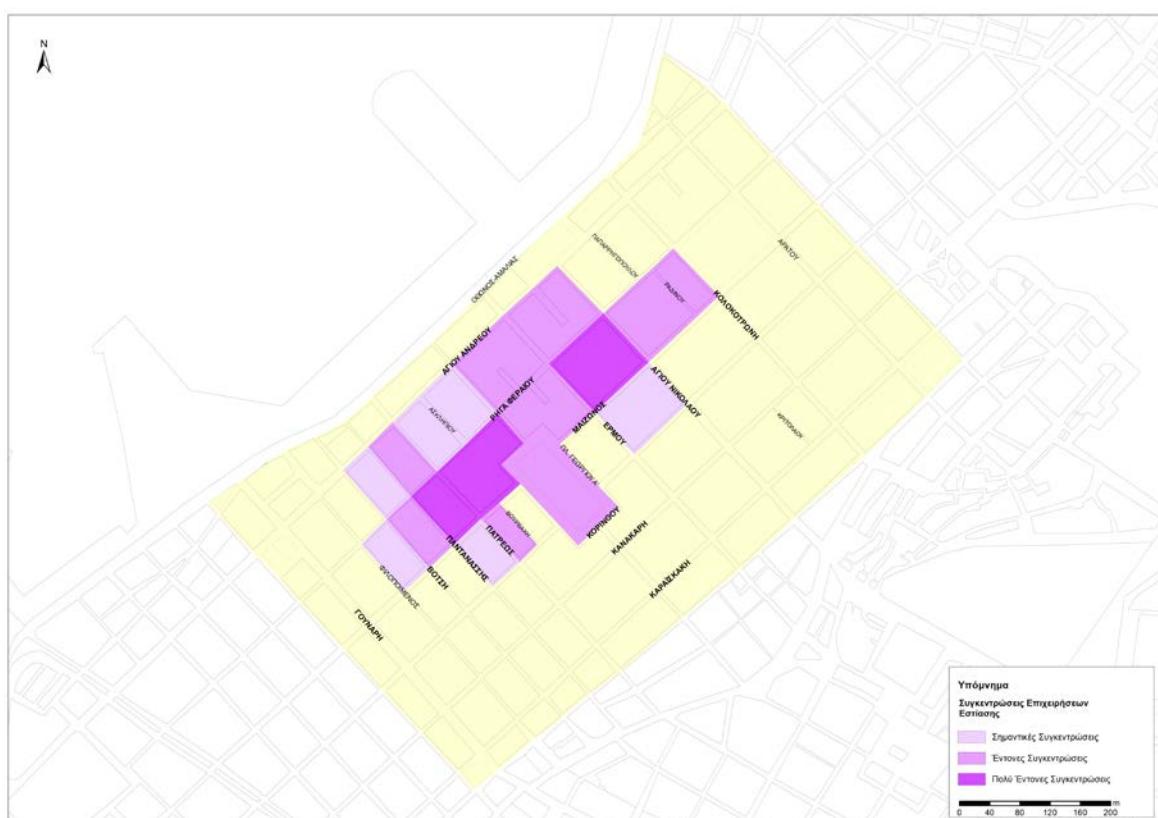
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

χωρίς αριθμητικά να επιδεικνύουν κάποια υπεροχή, παρόλα αυτά παρουσιάζουν σε ορισμένα σημεία το φαινόμενο της εμπορικής «πιάτσας». Η μια περιοχή που ορίζεται ανατολικά της πλατείας Γεωργίου περιλαμβάνει τα οικοδομικά τετράγωνα δεξιά και αριστερά της οδού Αγίου Νικολάου, ενώ εντονότερες πυκνότητες διαπιστώνονται στην διασταύρωση των οδών Αγίου Νικολάου και Μαιζώνος.

Η δεύτερη περιοχή βρίσκεται νοτιότερα, στο τμήμα μεταξύ των οδών Καραϊσκάκη και Μαιζώνος, με άξονα την οδό Πατρέως.

Χάρτης 5 : Εμπορική αγορά Κέντρο Πάτρας- Χωρικές συγκεντρώσεις επιχειρήσεων ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Ο παραπάνω χάρτης απεικονίζει τις συγκεντρώσεις των επιχειρήσεων του κλάδου της «εστίασης», δεύτερος κλάδος με σημαντική παρουσία στην εμπορική αγορά τη Πάτρας (14%). Είναι εμφανές από την εικόνα του χάρτη (5) ότι παρουσιάζονται πολύ έντονες συγκεντρώσεις επιχειρήσεων εστίασης σε αρκετά μεγάλο μέρος του απογραφικού πεδίου. Όπως και στον κλάδο της ένδυσης-υπόδησης, και στην εστίαση οι πολύ έντονες

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

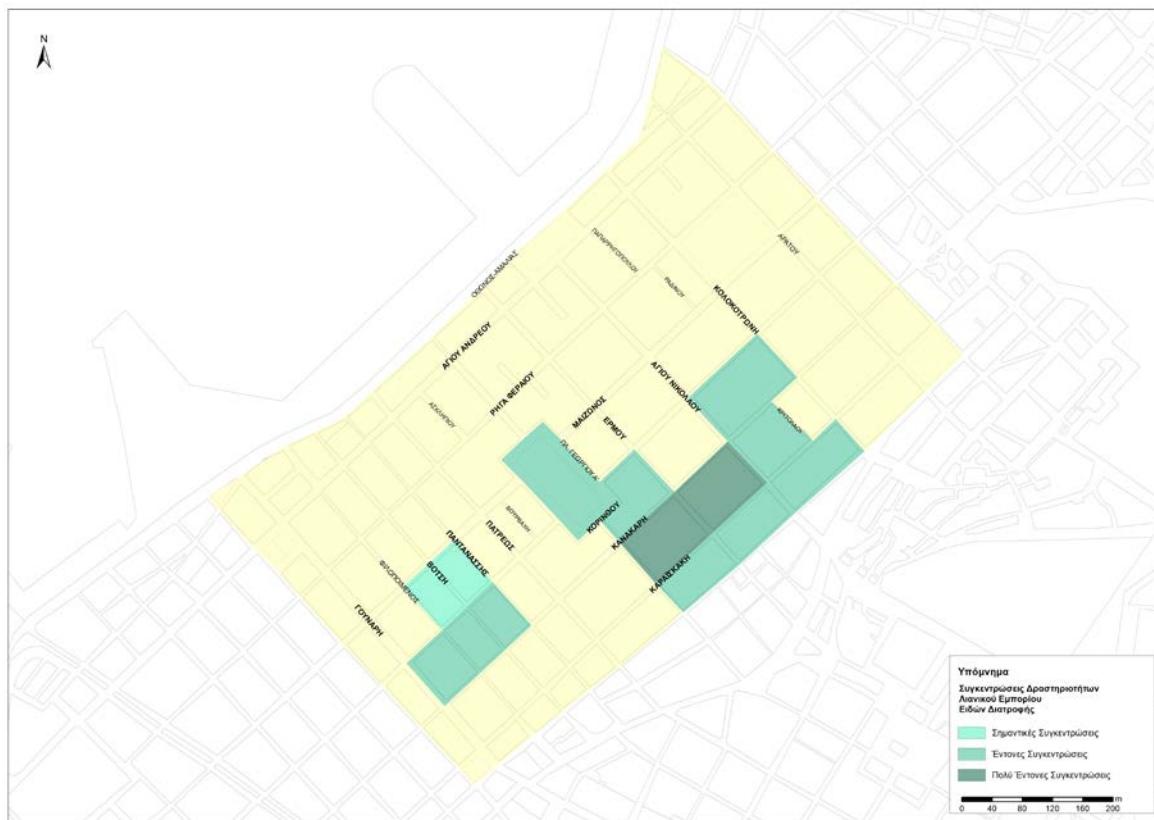
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

συγκεντρώσεις του κλάδου σχηματίζουν την εικόνα μιας ενιαίας πιάτσας, με κύριο άξονα την οδό Ρήγα Φεραίου και με ιδιαίτερη ένταση στο τμήμα της μεταξύ των οδών Παντανάσσης και Αγίου Νικολάου.

Αναλυτικότερα, με βάση τα ποσοτικά δεδομένα η πεζοδρομημένη οδός Ρήγα Φεραίου συγκεντρώνει το μεγαλύτερο πλήθος επιχειρήσεων εστίασης στο εμπορικό κέντρο της Πάτρας. Ακολουθούν σε πλήθος επιχειρήσεων του κλάδου η οδός Μαιζώνος και η οδός Παντανάσσης που έχει αναδειχθεί σε σημαντική πιάτσα επιχειρήσεων εστίασης. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι σε επίπεδο εμπορικού οδού, η μία στις τρεις επιχειρήσεις της οδού Παντανάσσης είναι επιχειρήσεις σχετικές με τον κλάδο της εστίασης.

Χάρτης 6 : Εμπορική αγορά Κέντρο Πάτρας - Χωρικές συγκεντρώσεις επιχειρήσεων ΤΡΟΦΙΜΩΝ -ΠΟΤΩΝ

Η χωρική κατανομή των επιχειρήσεων εμπορίας τροφίμων παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Όπως αποτυπώνεται στον χάρτη (6) ο κλάδος των τροφίμων χαρακτηρίζεται σε μεγάλο βαθμό, από το φαινόμενο της

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότρια της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εμπορικής «πιάτσας», της χωρικής δηλαδή έντονης γειτνίασης ομοειδών επιχειρήσεων.

Από την εικόνα του χάρτη προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις εμπορίας τροφίμων σχηματίζουν μια διακριτή ενιαία πιάτσα που εκτείνεται πάνω και δεξιά από την κεντρική πλατεία της πόλης, και ειδικότερα στο τμήμα μεταξύ των οδών Κολοκοτρώνη και Γεροκωστοπούλου.

Σε επίπεδο οδών, οι επιχειρήσεις του κλάδου παρουσιάζουν σημαντικότερες συγκεντρώσεις επί των οδών Κανακάρη και Καραϊσκάκη, που μαζί στεγάζουν σχεδόν το 35% των επιχειρήσεων του κλάδου.

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

B. Η καταγραφή των λουκέτων

Στο πλαίσιο της απογραφής του εμπορικού κέντρου, καταμετρήθηκαν συνολικά όλες οι κλειστές επιχειρήσεις στον οριζόμενο ερευνητικά χώρο του εμπορικού κέντρου της Πάτρας.

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της καταγραφής χωρίζεται σε δύο βασικά μέρη ακολουθώντας την παρακάτω δομή:

- Παρουσίαση των συγκεντρωτικών δεδομένων των κλειστών επιχειρήσεων του εμπορικού κέντρου στο πλαίσιο της απογραφής
- Παρουσίαση αποτελεσμάτων της απογραφής των κλειστών επιχειρήσεων σε βασικούς εμπορικούς οδούς του απογραφικού πεδίου με ρεκόρ κλειστών επιχειρήσεων και πλήθος >50.

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

B.1. Συγκεντρωτικά δεδομένα των κλειστών επιχειρήσεων του εμπορικού κέντρου:

Στο πλαίσιο της απογραφής του εμπορικού κέντρου, καταμετρήθηκαν συνολικά όλες οι κλειστές επιχειρήσεις στον οριζόμενο ερευνητικό χώρο. Στο χάρτη (7) που ακολουθεί, τα κόκκινα στίγματα αναπαριστούν τα κλειστά καταστήματα που καταγράφηκαν στο πεδίο απογραφής τη δεδομένη χρονική στιγμή.

Χάρτης 7 : Εμπορική αγορά Πάτρας- Κλειστές επιχειρήσεις

Σε απόλυτους αριθμούς, από την απογραφή του εμπορικού κέντρου προκύπτει ότι σε σύνολο **1.644** επιχειρήσεων /επαγγελματικών στεγών, οι **371** είναι κλειστές. Η αναλογία των «λουκέτων» ως προς το σύνολο της επιχειρηματικής δραστηριότητας διαμορφώνεται με βάση την τωρινή απογραφή στο **22,57%**.

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΛΕΙΣΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ			
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ	ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2017	1.644	371	22,57%
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2016	1.647	398	24,17%
ΜΑΡΤΙΟΣ 2016	1.652	370	22,4%
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2015	1.628	381	23,4%
ΜΑΡΤΙΟΣ 2015	1.614	379	23,5%
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014	1.586	384	24,2%
ΜΑΡΤΙΟΣ 2014	1.458	322	22,1%
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2013	1.506	364	24,2%

Παρατηρώντας τα στοιχεία και των επτά καταγραφών διαπιστώνεται ότι το ποσοστό των κλειστών στο κέντρο της Πάτρας κυμαίνεται σταθερά εντός του εύρους 22-24%, με την τελευταία καταγραφή να σημειώνει ένα από τα μικρότερα ποσοστά κλειστών.

Η χαρτογράφηση των κλειστών επιχειρήσεων του εμπορικού κέντρου αναδεικνύει ότι το φαινόμενο των «λουκέτων» υπακούει και αυτό, όπως και η εμπορική δραστηριότητα, σε χωρικά πρότυπα.

Περισσότερο ενδεικτικός ως προς τη χωρική κατανομή των «λουκέτων» είναι ο χάρτης {8} που αποτυπώνει την σχετική πυκνότητα των συγκεντρώσεων των κλειστών καταστημάτων ανά οικοδομικό τετράγωνο με αντίστοιχης έντασης χρωματική απόχρωση.

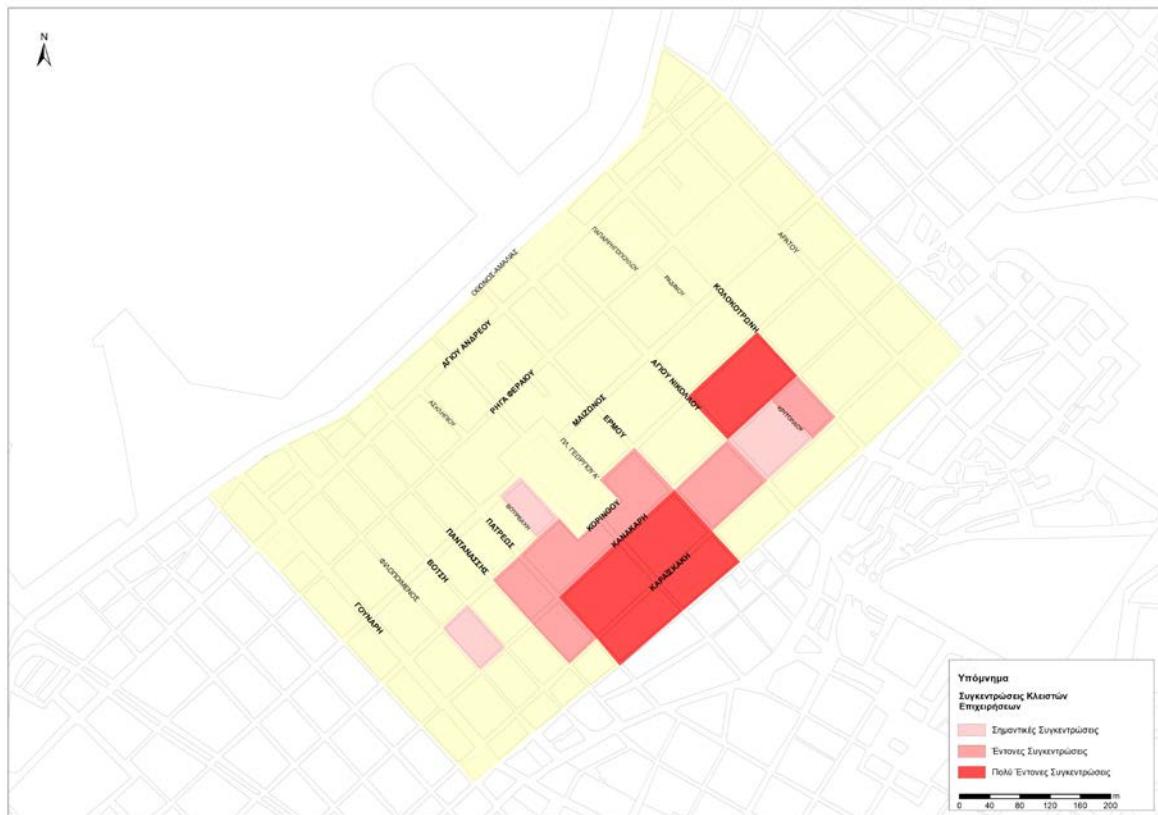
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Χάρτης 8: Εμπορική αγορά Πάτρας- χωρικές συγκεντρώσεις κλειστών επιχειρήσεων

Στον παραπάνω χάρτη φαίνεται ότι οι κενές επαγγελματικές στέγες εμφανίζουν εντονότερες συγκεντρώσεις κυρίως στο τμήμα του εμπορικού κέντρου που βρίσκεται νοτιοανατολικά της οδού Κορίνθου, και πιο συγκεκριμένα στα οικοδομικά τετράγωνα με μια τουλάχιστον πλευρά στις οδούς Κανακάρη και Καραϊσκάκη.

Ωστόσο, όπως θα γίνει σαφές παρακάτω, τα μεγαλύτερα ποσοστά κλειστών σημειώνονται σε καθέτους των κεντρικών παράλληλων εμπορικών οδών, και κυρίως στις παρυφές του εμπορικού κέντρου.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

B.2 «Κεντρικοί εμπορικοί οδοί με ρεκόρ κλειστών επιχειρήσεων»

Για την εμπορική αγορά της Πάτρας παρουσιάζονται διαχρονικά από την πρώτη καταγραφή μέχρι σήμερα στον παρακάτω πίνακα οι υψηλότερες αναλογίες κλειστών επιχειρήσεων σε εμπορικούς οδούς με πλήθος επιχειρήσεων μεγαλύτερο του 50.

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΚΛΕΙΣΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ* ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΤΡΑΣ								
	Σ-13	M-14	Σ-14	M-15	Σ-15	M-16	Σ-16	M-17
Αγίου Ανδρέου	39,7	38,8	40,2	34,8	36,0	34,0	35,8	26,3
Αγίου Νικολάου	32,2	22,5	20,7	17,2	16,8	16,0	15,8	18,9
Αράτου	45,1	43,8	46,2	42,6	40,0	42,6	43,6	36,4
Βότση Δημητρίου	35,6	43,3	48,4	42,2	37,5	33,9	35,6	33,3
Ερμού	20,7	16,5	17,2	15,1	11,8	11,8	14,0	13,0
Κανακάρη	22,8	21,1	19,6	19,4	21,3	20,9	25,3	21,5
Καραϊσκάκη Γεώργιου	37,9	43,3	37,5	37,5	41,2	42,3	47,5	46,0
Κολοκοτρώνη	20,6	20,3	27,7	25,8	25,4	28,6	29,0	32,4
Λεωφόρος Γούναρη Δημητρίου	22,2	24,4	25,0	20,3	23,4	23,5	21,4	24,3
Λεωφόρος Κορίνθου	15,7	11,6	15,8	13,4	12,6	11,6	15,6	13,3
Μαιζώνος	10,9	11,3	9,5	11,8	11,7	8,5	7,6	5,3
Παντανάσσης	18,0	10,2	9,2	12,5	15,4	11,4	17,4	18,8
Πατρέως	20,5	17,6	29,1	29,1	26,3	26,6	24,7	24,7
Φεραίου Ρήγα	8,4	7,1	8,0	9,9	9,6	5,3	7,3	5,4
Φιλοποίμενος	41,2	42,0	47,2	50,0	46,3	34,5	25,5	23,6

*Οδοί με πλήθος επιχειρήσεων >50

Ενδιαφέρον έχει ωστόσο και η διαχρονική εξέλιξη της αναλογίας των κλειστών επιχειρήσεων ανά εμπορικό οδό. Βασιζόμενοι στα στοιχεία από το Σεπτέμβριο του 2013 έως σήμερα, για κάθε οδό, μπορεί να εξαχθεί ποιοι από αυτούς εμφανίζουν διαχρονικά τα μεγαλύτερα ποσοστά κλειστών επιχειρήσεων.

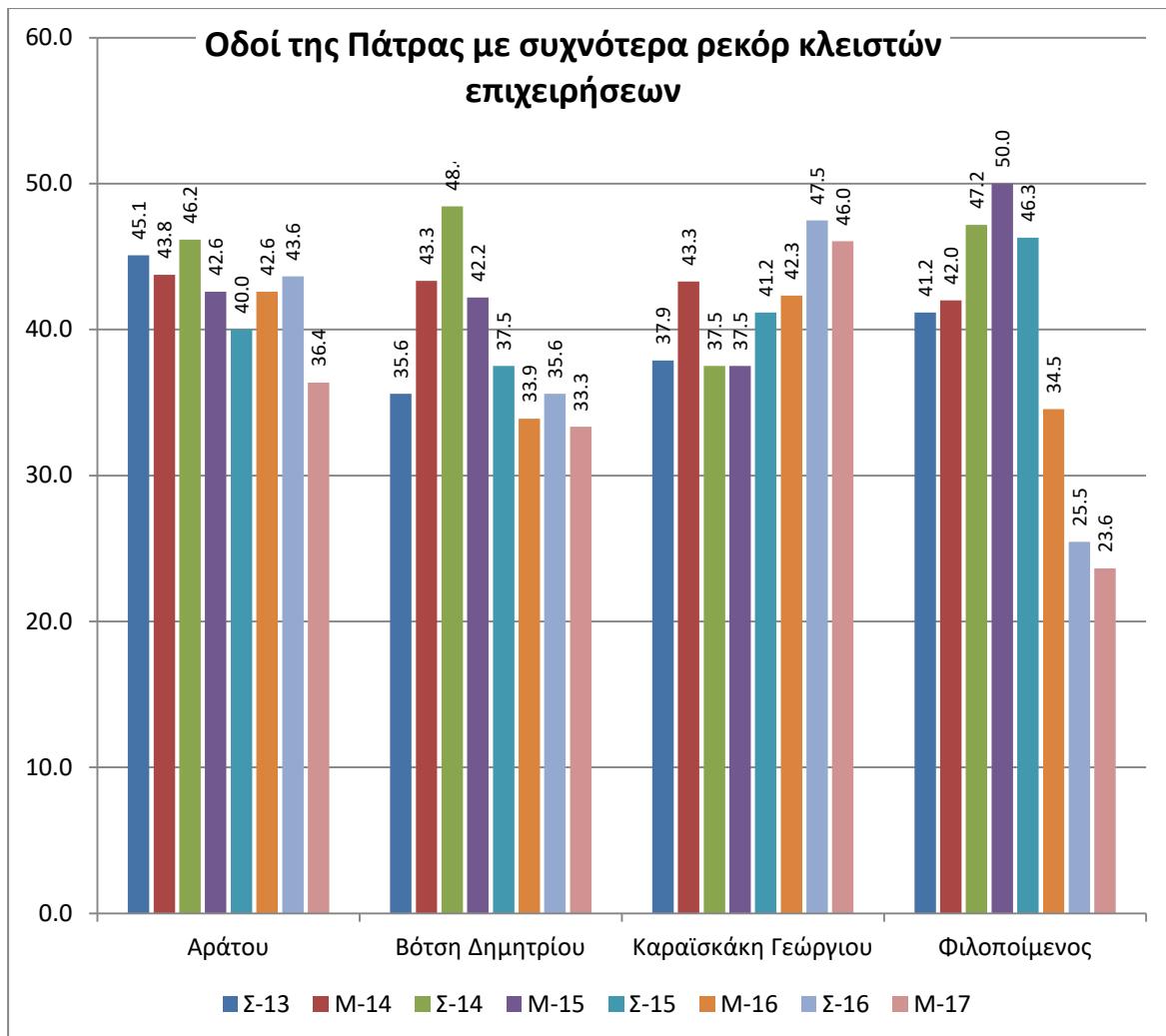
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλιτευγύνη

Ιδιαίτερα ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι οι οδοί που και σε αυτή την καταγραφή σημείωσαν τις μεγαλύτερες αναλογίες κλειστών είναι οι εξής: Αράτου, Βότση, Καραϊσκάκη και Φιλοποιόμενος, βρίσκονται διαχρονικά σταθερά μέσα στην πρώτη τετράδα των οδών με τα υψηλότερα λουκέτα. Στην τωρινή καταγραφή φαίνεται ότι και οι τέσσερις οδοί εμφανίζουν τάσεις συρρίκνωσης του ποσοστού των κλειστών καταστημάτων. Το μεγαλύτερο δε ποσοστό μείωσης παρατηρείται στην οδό Αράτου όπου και έχουμε μείωση της τάξης του 7%.

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η παρούσα έρευνα, όπως και εκείνη των προηγούμενων έξι καταγραφών (από το Σεπτέμβριο του 2014 και έπειτα), πραγματοποιείται σε επίπεδο οικοδομικού τετραγώνου και με τη χρήση απογραφικών καρτελών για κάθε οικοδομικό τετράγωνο (βλ. εικόνα 1). Η μέθοδος έχει επιλεχθεί για την εξάλειψη λαθών που οφείλονται σε διπλοεγγραφές γωνιακών καταστημάτων¹.

ЕИКОНА 1: АПОГРАФИКН КАРТЕЛА

2140	Δρόμοι που ορίζουν το Οικοδομικό Τετράγωνο 2140		Περιοχή: ΑΘΗΝΑ		 Κωδικός αναφοράς Ath2140
	Ονομασία		Αριθμηση	Πλήθος	
	Από	Έως	Επιχειρήσεων	Επιχειρήσεων	
1	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ				
2	ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ				
3	ΜΠΕΝΑΚΗ				
4	ΓΑΜΒΕΤΑ				
5	-				
6	-				

Με τη μέθοδο της απογραφής ανά οικοδομικό τετράγωνο, και παρά το ότι αποδείχτηκε περισσότερο χρονοβόρα καθώς η καταγραφή και η

¹ Η έως σήμερα ερευνητική εμπειρία κατέδειξε ότι η ολοκλήρωση της καταγραφής οδό-οδό(η οποία χρησιμοποιήθηκε στις καταγραφές από το Σεπτέμβριο του 2012 έως και το Μάρτιο του 2014), είχε σαν αποτέλεσμα την αυξημένη πιθανότητα δημιουργίας σύγχυσης στους ερευνητές που σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι δύο έφταναν σε κάποιον κάθετο με γνωνιακό κατάστημα βρέθηκε ότι απογράφουν ζανάτη το ίδιο κατάστημα. Παράγοντες που ενίσχυαν την πιθανότητα εμφάνισης τέτοιων λαθών ήταν η χρονική απόσταση που υπήρχε μεταξύ των δύο καταγραφών, αλλά και η αποσπασματική εικόνα της περιοχής. Επιπλέον, το λογισμικό που είχε σχεδιαστεί για τις καταγραφές, για λόγους ασφαλείας, επέτρεψε περιορισμένη πρόσβαση στις ήδη υπάρχουσες καταγραφές (και μόνο εικένες οι οποίες είχαν καταχωριθεί τη συγκεκριμένη μέρα) οπότε στην ουσία ο καταγραφέας δεν είχε εικόνα του αν είχε καταγράψει τη συγκεκριμένη επιχείρηση κάποια προηγούμενη μέρα.

καταχώρηση γίνεται σε δύο διαφορετικές φάσεις και όχι επιτόπου στο πεδίο, εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή εξάλειψη διπλοεγγραφών.

Επιπλέον, με την παρούσα μεθοδολογία απογραφής, ο προσδιορισμός της θέσης του κάθε σημείου πραγματοποιείται και αυτός σε δεύτερο χρόνο με τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού γεωεντοπισμού (Terra Geocoder). Τα αποτελέσματα της εν λόγω διαδικασίας είναι περισσότερο ακριβή από το στίγμα εντοπισμού που παρέχουν τα κινητά τηλέφωνα² που είχαν χρησιμοποιηθεί στις προηγούμενες καταγραφές. Με δεδομένα λοιπόν, το βέλτιστο γεωγραφικό προσδιορισμό της κάθε επιχείρησης, την αμφιμονοσήμαντη αντιστοίχησή της σε ένα συγκεκριμένο Οικοδομικό Τετράγωνο αλλά και τη σχεδόν πλήρη εξάλειψη των σφαλμάτων καταγραφής επιλέχθηκε (από το Μάρτιο του 2015 και ύστερα) ως μέθοδος υπολογισμού και αναπαράστασης των χωρικών συγκεντρώσεων η Hot Spot Analysis (Getis-Ord Gi*)³. Βασικό πλεονέκτημα της εν λόγω μεθόδου είναι το ότι παρουσιάζει τις συγκεντρώσεις σε επίπεδο Οικοδομικού Τετραγώνου και δεν είναι τόσο ευαίσθητη όσο μέθοδος που χρησιμοποιείτο μέχρι τότε (Kernel Density Estimation).

² Τα διαθέσιμα κινητά τηλέφωνα χρησιμοποιούν την τεχνολογία a-GPS που στην ουσία είναι ένα υποβοηθούμενο από τις κυψέλες κινητής τηλεφωνίας σύστημα γεωεντοπισμού. Η ακρίβεια του στίγματος εξαρτάται από το τι ορατότητα προς δορυφόρους υπάρχει στην περιοχή αλλά και από την ποιότητα του σήματος της κινητής τηλεφωνίας. Έτσι λοιπόν σε κεντρικές περιοχές με αρκετά υψηλά κτίρια (πχ κέντρο Αθήνας) που η ορατότητα είναι περιορισμένη η ακρίβεια του στίγματος μειώνεται.

³ Βλ. Παράρτημα II. «ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΕΓΩΝ»

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

ΜΕ τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II :

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΕΓΩΝ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αναλυτικότερα, η μέθοδος υπολογισμού που επιλέξαμε συναντάται στη βιβλιογραφία ως δείκτης Getis-Ord Gi* ή ως Hot Spot Analysis. Τα αποτελέσματα που δίνει η παραπάνω ανάλυση μας επιτρέπουν την αναγνώριση περιοχών έντονης συγκέντρωσης δραστηριοτήτων. Η λογική της μεθόδου είναι ότι για να θεωρήσει ότι ένα τετράγωνο παρουσιάζει σημαντική συγκέντρωση, δεν αρκούν υψηλές τιμές μόνο εντός του οικοδομικού τετραγώνου αλλά απαιτούνται και υψηλές τιμές στα γύρω οικοδομικά τετράγωνα. Προκύπτει από τη σχέση

$$G_i^* = \frac{\sum_{j=1}^n w_{i,j} x_j - \bar{X} \sum_{j=1}^n w_{i,j}}{S \sqrt{\left[n \sum_{j=1}^n w_{i,j}^2 - (\sum_{j=1}^n w_{i,j})^2 \right] / (n-1)}}$$

Οπου

$$\bar{X} = \frac{\sum_{j=1}^n x_j}{n}$$

και

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{j=1}^n x_j^2}{n} - (\bar{X})^2}$$

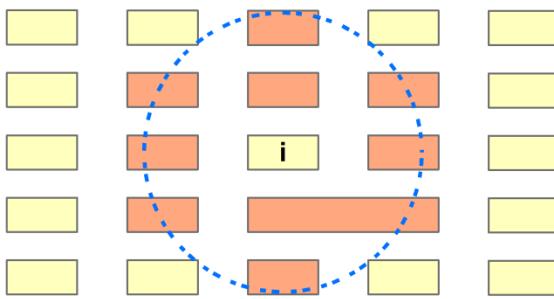
Όπου i το οικοδομικό τετράγωνο για το οποίο θα υπολογιστεί ο δείκτης, x_j το πλήθος των δραστηριοτήτων στο οικοδομικό τετράγωνο j και $w_{i,j}$ το χωρικό βάρος μεταξύ i και j και n το πλήθος των οικοδομικών τετραγώνων μίας περιοχής (Getis and Ord, 1992 και Ord and Getis, 1995). Όπως φαίνεται και από τις παραπάνω σχέσεις, για τον υπολογισμό του εν λόγω δείκτη είναι πολύ κρίσιμες οι παράμετροι n και $w_{i,j}$. Το πλήθος των ν οικοδομικών τετραγώνων τα οποία θα συνυπολογιστούν για την εξαγωγή του δείκτη εξαρτάται άμεσα από τη μέθοδο προσδιορισμού χωρικού βάρους που θα επιλεγεί. Για την προκειμένη περίπτωση και επειδή έχουμε να κάνουμε με συγκεντρώσεις επιχειρήσεων στον αστικό χώρο, επιλέξαμε ως προσδιοριστικό παράγοντα χωρικού βάρους την άμεση φυσική εγγύτητα μεταξύ των οικοδομικών τετραγώνων. Η άμεση φυσική εγγύτητα αποδίδει αρκετά καλύτερα την έννοια της πιάτσας και λαμβάνει υπόψη τις πιθανές ιδιομορφίες του αστικού χώρου, γεγονός που δε συμβαίνει αν υιοθετήσουμε μία συγκεκριμένη απόσταση-κατώφλι υπολογισμού. Για καλύτερη κατανόηση της μεθόδου απόδοσης χωρικού βάρους (βλ. Σχήμα 2).

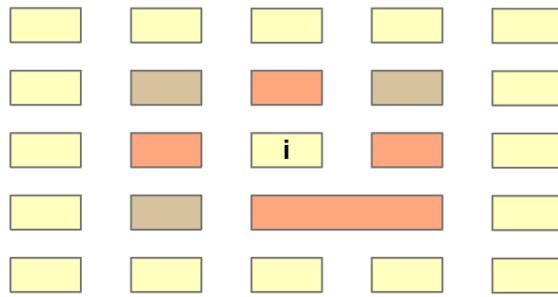
**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σχήμα 2.1: Οικοδομικά υπολογισμού δείκτη Gi με απόδοση χωρικών βαρών βάσει της απόστασης-κατώφλι από το οικοδομικό τετράγωνο i

**Σχήμα 2.2: Οικοδομικά υπολογισμού δείκτη Gi με απόδοση χωρικών βαρών βάσει της φυσικής γειτνίασης με το οικοδομικό τετράγωνο i .
(Με έντονο χρώμα συμολίζονται οι άμεσοι γείνονες ενώ με πιο αχνό οι δευτερεύοντες)**

Σχήμα 1: Σχηματική αναπαράσταση της μεθόδου απόδοσης χωρικών βαρών

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (ΣΤΑΚΟΔ2008) ΣΤΟ ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΤΑΚΟΔ 2008	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΟΙΧΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα	296	23.25%
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών	135	10.60%
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα	92	7.23%
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα	60	4.71%
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα	58	4.56%
47.24	Λιανικό εμπόριο ψωμιού, αρτοσκευασμάτων και λοιπών ει-δών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής σε εξειδικευμένα καταστήματα	47	3.69%
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης	45	3.53%
47.73	Λιανικό εμπόριο φαρμακευτικών ειδών (φαρμακεία)	36	2.83%
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα	35	2.75%
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής	35	2.75%
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα	31	2.44%
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα	24	1.89%
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα	21	1.65%
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα	19	1.49%
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα	19	1.49%
47.29	Λιανικό εμπόριο άλλων τροφίμων σε εξειδικευμένα καταστήματα	18	1.41%
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων	15	1.18%
47.11	Λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα που πω-λούν κυρίως τρόφιμα, ποτά ή καπνό	14	1.10%
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα	14	1.10%
47.26	Λιανικό εμπόριο προϊόντων καπνού σε εξειδικευμένα καταστήματα	12	0.94%
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα	12	0.94%
74.20	Φωτογραφικές δραστηριότητες	12	0.94%

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΣΤΑΚΟΔ 2008	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΟΙΧΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
18.12	Άλλες εκτυπωτικές δραστηριότητες	10	0.79%
47.23	Λιανικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων σε εξειδικευμένα καταστήματα	10	0.79%
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικονιωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα	10	0.79%
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα	10	0.79%
82.19	Αναπαραγωγή φωτοτυπιών, προετοιμασία εγγράφων και άλλες ειδικευμένες δραστηριότητες γραμματειακής υποστήριξης	10	0.79%
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	10	0.79%
47.74	Λιανικό εμπόριο ιατρικών και ορθοπεδικών ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα	9	0.71%
95.29	Επισκευή άλλων ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης	9	0.71%
46.12	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση καυσίμων, μεταλλευμάτων, μετάλλων και βιομηχανικών χημικών προϊόντων	8	0.63%
47.22	Λιανικό εμπόριο κρέατος και προϊόντων κρέατος σε εξειδικευμένα καταστήματα	8	0.63%
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα	8	0.63%
65.11	Ασφάλειες ζωής	8	0.63%
95.23	Επιδιόρθωση υποδημάτων και δερμάτινων ειδών	8	0.63%
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση	7	0.55%
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία	7	0.55%
47.21	Λιανικό εμπόριο φρούτων και λαχανικών σε εξειδικευμένα καταστήματα	6	0.47%
47.25	Λιανικό εμπόριο ποτών σε εξειδικευμένα καταστήματα	6	0.47%
47.62	Λιανικό εμπόριο εφημερίδων και γραφικής ύλης σε εξειδικευμένα καταστήματα	6	0.47%
61.20	Ασύρματες τηλεπικονιωνιακές δραστηριότητες	6	0.47%
32.99	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.	5	0.39%
85.53	Δραστηριότητες σχολών οδηγών	5	0.39%
61.10	Ενσύρματες τηλεπικονιωνιακές δραστηριότητες	3	0.24%
85.60	Εκπαιδευτικές υποστηρικτικές δραστηριότητες	3	0.24%
96.01	Πλύσιμο και (στεγνό) καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων	3	0.24%
46.46	Χονδρικό εμπόριο φαρμακευτικών προϊόντων	2	0.16%
46.66	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανών και εξοπλισμού γραφείου	2	0.16%
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα	2	0.16%
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα	2	0.16%
53.20	Άλλες ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	2	0.16%
58.13	Έκδοση εφημερίδων	2	0.16%
66.12	Δραστηριότητες σχετικές με συναλλαγές συμβάσεων χρεογράφων και αγαθών	2	0.16%
69.20	Δραστηριότητες λογιστικής, τήρησης βιβλίων και	2	0.16%

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΣΤΑΚΟΔ 2008	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΟΙΧΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
	λογιστικού ελέγχου· παροχή φορολογικών συμβουλών		
74.90	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστη-ριότητες π.δ.κ.α.	2	0.16%
85.41	Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση	2	0.16%
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.	2	0.16%
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	2	0.16%
94.99	Δραστηριότητες άλλων οργανώσεων π.δ.κ.α.	2	0.16%
96.09	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών π.δ.κ.α.	2	0.16%
11.02	Παραγωγή οίνου από σταφύλια	1	0.08%
43.22	Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης	1	0.08%
45.40	Πώληση, συντήρηση και επισκευή μοτοσικλετών και των μερών και εξαρτημάτων τους	1	0.08%
46.69	Χονδρικό εμπόριο άλλων μηχανημάτων και εξοπλισμού	1	0.08%
47.30	Λιανικό εμπόριο καυσίμων κίνησης σε εξειδικευμένα καταστήματα	1	0.08%
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα	1	0.08%
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ιδών σε καταστήματα	1	0.08%
52.10	Αποθήκευση	1	0.08%
52.29	Άλλες υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	1	0.08%
63.12	Δικτυακές πύλες (web portals)	1	0.08%
68.31	Μεσιτικά γραφεία ακινήτων	1	0.08%
69.10	Νομικές δραστηριότητες	1	0.08%
71.12	Δραστηριότητες μηχανικών και συναφείς δραστηριότητες παροχής τεχνικών συμβουλών	1	0.08%
73.11	Διαφημιστικά γραφεία	1	0.08%
74.10	Δραστηριότητες ειδικευμένου σχεδίου	1	0.08%
77.11	Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων	1	0.08%
79.90	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες	1	0.08%
80.10	Δραστηριότητες παροχής ιδιωτικής προστασίας	1	0.08%
95.11	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού	1	0.08%
95.22	Επισκευή συσκευών οικιακής χρήσης και εξοπλισμού σπιτιού και κήπου	1	0.08%

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

